

تاریخ: ۲۰۱۷-۰۳-۱۲

گردآورنده: صالحه واهب واصل

معرفی ولایت کابل

ولایت کابل که پایتخت افغانستان است در زون مرکزی کشور با مساحتی حدود ۲۷۵ کیلومتر مربع موقعیت دارد، مرکز آن شهر کابل است. حدود اربعه این ولایت در شمال غرب با پروان، در شمال شرق با کاپیسا، در شرق با لغمان، در جنوب شرق با ننگرهار، در جنوب با لوگر و در جنوب غرب با ولایت میدان وردگ سرحد مشترک دارد. ولایت کابل دارای ۴۵۸۵ کیلومتر مربع مساحت بوده و بیشتر از نصف (۵۶/۳٪) آن را کوه‌ها و دشت‌های ناهموار و یک بر سه حصه آن (۳۷/۷٪) را زمین هموار تشکیل می‌دهد. ولایت کابل به اساس معلومات اداره احصایه مرکزی سال ۱۳۹۱ هجری شمسی در حدود ۳۹۵۰۳۰۰ نفوس دارد. کابل مرکز اقتصادی و فرهنگی افغانستان می‌باشد و در ۱،۸۰۰ متری بالای سطح دریا در دره ای دراز و باریک بین کوه‌های هندوکش را شکافته و در طول دریای کابل امتداد یافته است. این شهر همراه با ولایات کندهار، هرات و مزار توسط شاهراه‌های حلقوی که در سرتاسر کشور امتداد یافته وصل شده است. کابل همچنین مسیر اصلی شاهراه جلال آباد که به سوی پشاور پاکستان می‌رود می‌باشد.

کابل دارای اماکن تاریخی، مساجد، زیارتگاه‌ها، باغهای تاریخی و دروازه‌های مشهور، شاعران نامی و نویسندگان بلند پایه می‌باشد. این ولایت که اقوام تاجک، پشتون و هزاره را در خود جا داده است مردم آن اغلباً به زبانهای دری و پشتو تکلم نموده و سنی مذهب هستند. تعدادی از اهل تشییع، هندو و سیک‌ها نیز در این ولایت بخصوص در مرکز آن اقامت دارند. دروازه‌های مشهور این ولایت عبارت از دروازه سفید، دروازه لاهوری، دروازه گذرگاه، دروازه سردارجانخان می‌باشد. کوه‌های کابل ارغنده و خیرخانه می‌باشد. مرکز این شهر، شامل بافت کهنه و قدیمی آن می‌باشد که مناطق پل خشتی، خوابگاه، کاه فروشی، مرادخانی، ده افغانان، چنداول، شوربازار، سراجی و باغ علیمردان را در بر می‌گیرد. ولایت کابل ۱۰۵۳ قریه و ۱۴ ولسوالی دارد که عبارتند از: (ده سبز، چهار آسیاب، پغمان، موسه‌ی، قره باغ، استالف، فرزه، کلکان، گلدره، میربچه کوت، سروبی، بگرامی، خاکجبار و شکرده) همچنان شهر کابل دارای ۲۲ ناحیه می‌باشد.

اقلیم کابل: ساحه کابل با داشتن چهار فصل اقلیم خشک دارد و سطح سالانه باران در ماه‌های حمل و ثور ۴۰۰ ملی متر می‌باشد. در زمستان درجه حرارت در کابل بین ۱۵- و ۲۰- درجه سانتی گراد و در تابستان بین ۱۵+ و ۳۸+ درجه سانتی گراد می‌باشد. در جریان ماه‌های سال، ماه جدی سردترین ماه به حساب می‌رود که درجه اوسط حرارت ۱۲- درجه می‌باشد، همچنان گرمترین آن ماه اسد می‌باشد که درجه اوسط حرارت به ۳۵+ درجه می‌رسد. کابل یک دریا دارد که به نام دریای کابل یاد می‌شود، دریای کابل از کوه‌های پغمان سرچشمه می‌گیرد. سنگ‌های قیمتی مانند لاجورد و یاقوت از داشته‌های پربهای کابل است.

آب و هوای کابل تابع وضع عمومی کشور افغانستان است و چون این کشور تقریباً در وسط آسیا واقع است پس عرض و طول جغرافیایی و ارتفاع و امتداد کوه‌ها و دوری از دریا همه از عواملی بشمار می‌روند که در آب و هوای افغانستان اثر گذار است. فصل بهار از ماه حمل (مارچ، اپریل) آغاز می‌شود و تا پایان جوزا (می، جون) منظم‌اً ادامه پیدا می‌کند. این فصل را میتوان، فصل نمو و انبساط خواند. هوا عطرآگین و فضاء دلکش می‌شود و از حیث آب و هوا این سه ماه برانزده ترین و نشاط انگیزترین فصل‌های کابل بشمار می‌رود. از ماه سرطان (جون، جولای) تا آخر سنبله (اگست، سپتمبر) و موقع تابستان گرمترین ایام کابل بشمار می‌رود، اما گرما نه به اندازه ای است که خسته کننده باشد و مانع کار و فعالیت مردم گردد. در ماه میزان (سپتمبر و اکتبر) خزان آغاز می‌گردد و تا پایان ماه قوس (نومبر، دسمبر) ادامه دارد. خزان فصل برداشتن محصول و جمع‌آوری میوه‌است و کابل از این حیث در این فصل امتیاز فراوانی دارد و ارزانی در همین موقع می‌باشد. سه ماه اخیر سال، جدی (دسمبر، جنوری)، دلو (جنوری، فبروری) و حوت (فبروری، مارچ) فصل زمستان کابل است که سرمای بسیار و نزول برف تا پایان آن ادامه می‌یابد.

منابع عایداتی کابل: زراعت، مالداری، تجارت، خدمات اجتماعی، صنایع و غیره منابع عایداتی این ولایت می‌باشد. ۱۶/۵٪ آن در زراعت، ۱۶/۹٪ آنها در مسایل صنعت، معادن و تعمیرات، ۵۰/۱٪ در بخش خدمات رسانی و ۱۶/۱٪ آن در اداره عامه یا حکومت مصروف می‌باشد. محصولات عمده زراعتی این ولایت را گندم، جو و ماش تشکیل می‌دهد. در بخش باغات بهترین

محصولات انگور (۶۸٪) میباشد و (۳۰٪) آن میوه های خسته دار میباشد. حبوبات خاصاً گندم و کچالو محصولات عمده ولایت محسوب میگردد. در حالیکه گندم در داخل کشور به مصرف میرسد. حاصلات گندم به آن حدی نه رسیده که ضروریات داخلی را مرفوع نماید. محصولات اصلی کابل شامل میوه تازه و خشک، قالیچه افغان، چرم و محصولات پوست گوسفند، لباسها و اسباب محلی و نسخه های محصولات باستانی می باشد. جنگ های ۱۹۷۸-۲۰۰۱ این صنعت را مختل کرد و به اقتصاد صدمه بسیاری وارد کرد.

خطرات اضطراری: زلزله های کوچک، سرازیر شدن سیلاب های و لغزش زمین از خطرات عمده اضطراری این ولایت میباشد.

نفوس و دیموگرافی: ولایت کابل ۳۹۵۰۳۰۰ نفر نفوس دارد (CSO-۱۳۹۱)، تقریباً ۷۸۵۹۳ خانواده دارد که هر خانواده به سطح اوسط دارای ۷ نفر میباشد. تقریباً ۱۷٪ نفوس در ولسوالیها و ۸۳٪ آنها در شهر زندگی مینمایند، از مجموع نفوس در حدود ۵۲٪ ذکور و ۴۸٪ را اناث تشکیل میدهد. بر اساس شواهد رشد شهرنشینی حکایت از مهاجرت گسترده از سایر نقاط افغانستان به این شهر دارد. بر این اساس کابل شصت و چهارمین کلان شهر جهان و در رده پنجمین شهر جهان از نظر سرعت رشد جمعیت قرار دارد.

سکتور معارف: سکتور معارف در کابل نسبت به سایر ولایات دیگر، پیشتر بوده؛ سیستم تعلیم و تربیه در این ولایت با آنکه در جریان جنگ های تحمیلی چند دهه اخیر تا حدودی متضرر گردیده بود اما در حال حاضر ۴۳۷ باب مکتب شامل ۲۲۵ باب ابتدائیه، ۷۸ باب متوسطه و ۱۲۵ باب لیسه، در تمامی ولسوالی های این ولایت فعال بوده و مشکل جدی در این راستا وجود ندارد.

در این ولایت ۲۵۳۷۷۲ شاگرد بشمول ۸۶۵۵۵ تن از دختران توسط ۵۲۹۹ معلم از جمله ۱۶۲۹ طبقه اناث تدریس میشوند. به اساس معلومات وزارت تحصیلات عالی و مسلکی در حال حاضر (۱۳۹۲) در سطح کشور ۳۱ پوهنتون دولتی و ۸۰ پوهنتون خصوصی و مؤسسات تحصیلات عالی فعالیت دارد. منبع همچنان افزوده است که ۱۵۰ هزار محصل در پوهنتونهای دولتی و مؤسسات تحصیلات عالی و حدود یکصد هزار محصل دیگر در پوهنتون های خصوصی که شامل ۲۵ درصد دختران میباشد مصروف تحصیل اند.

سکتور زیربنا و منابع طبیعی: ۹۰ درصد مردم در ولایت کابل از نوربرق مستفید اند، ۶۰ فیصد سرک ها در ولایت کابل قیریزی و متباقی خامه میباشد.

سکتور زراعت و انکشاف دهات: کابل یک ولایت زراعتی بوده و اقتصاد ۹۰ درصد مردم آن متکی به زراعت و مالداری است محصولات زراعتی این ولایت که شامل گندم، جو و جواری، پیاز و کچالو و میوه های مانند انگور، سیب، زردآلو، و آلو بالو می باشد به دیگر ولایات و خارج کشور صادر می شود. کابل دارای ۱۲۵۵۶۳ هکتار زمین زراعتی میباشد و تعداد دهاقین این ولایت بیش از ۶۰ هزار تن تخمین زده شده می شود. همچنان حدود یک میلیون راس مواشی شامل بز، گوسفند و گاو، در این ولایت وجود دارد. فیصدی تولید محصولات در این ولایت شامل ۷۲ فیصد میوه، ۱۷ فیصد حبوبات، ۱۰ فیصد سبزیجات و یک فیصد کرافس میباشد.

رسانه ها: فعالیت ۱۳۴ رسانه گروهی شامل (آژانس خبری، تلویزیون، رادیو، روزنامه، هفته نامه، دوهفته نامه، ماهنامه و مجله) در ولایت کابل نسبت به سایر ولایات کشور خیلی چشمگیر میباشد. در حال حاضر در این ولایت ۳۰ کانال تلویزیونی، ۳۴ دستگاه رادیویی، ۱۴ روزنامه، ۳۷ هفته نامه، ۴ نشریه دو هفته نامه، ۴ نشریه ماه نامه، ۴ مجله و هشت آژانس خبری فعالیت دارد. به اساس معلومات وزارت مخابرات کشور در حاضر ۳۴ تلویزیون در کابل، ۵۲ تلویزیون محلی در ولایات، ۶۱ پروگرام رادیویی در کابل و ۱۵۶ در ولایات موجود است.

تاریخچه کابل: کابل یکی از قدیمی ترین شهرهای دنیاست. در کتاب مقدس ویدا به نام کبه Kabha و در پارچه های اوستا از آن به نام کوبها Kobaha یاد می شود. نویسندگان کلاسیک یونانی آن را کوفن Kophen یا کوفس Kophfs و کووا ثبت کرده است. در قرن هفتم میلادی، یک پژوهشگر چینی به نام شونگ چونگ، در نیشته های خویش مشهور به هیوان سانگ این شهر را کوفو Kaofu نوشته و چنین برداشت می کند که در حقیقت این شهر زیبا مسما به دریای کوفو می باشد که از قلب آن می گذرد، وی می افزاید که آریاییان قدیم از لحاظ دینی اهمیتی خاصی به این شهر داده و آن را کوبها اردهستانه Kobaha Urddhastana یا محل بلند پایه گفته اند. کابل از دیدگاهی کتاب مهاباراتا هندوان، بهشت و جایگاهی تفکر برای خداوندان خوبی بوده و آن را در سانسکریت به نام اردهستانه یا عبادتگاهی مقدس حفظ کرده اند. تاریخ نویسان دوره سکندر، کابل را به نام ارتوسپانه Artospana که همان اردهستانه Urddhastana سانسکریت است در تاریخ یونانی قید نموده که پسانها (بعدها) در قرن دوم میلادی این شهر را به نام کابورا Kabura یا قلب پاراپامیزاد نوشته اند. در دوران شاهنشاهی کوشان بزرگ هنوز هم کابل به نام کوفو شناخته می شده، که آهسته آهسته به کابورا مسما گردید تا آن زمان که کابل شاهان از آن به نام کابلستان یاد کردند. کابلستان برای چندین

قرن پیش و پس از دوره‌ی مسیح، از بامیان و قندهار در غرب تا کوتل بولان و تمام جنوب را در بر می‌گرفت، که این خطه وسیع به ده علاقه‌داری تقسیم بوده و شهرهای کابل، غزنی، بامیان، ننگرهار، سوات، پیشاور، اپوکین، بنو و بولر در بر می‌گرفته‌است.

تاریخ سیاسی پُر از فراز و نشیب کابل همه سیاستمداران جهان را متعجب نموده است چنانچه کابل همیشه میدان جنگ‌ها و تصادفات بوده و تاریخ با افتخار آن فراموش ناشدنی است

شهر کابل در دامنه کوه آسمایی و شیر دروازه، به هر دو طرف رود کابل آباد شده و از سطح بحر (دریا) قریب شش و نیم هزار فوت ارتفاع دارد. در زمان قدیم در گرداگرد شهر کابل دیوارهای استواری موجود بود که ارتباط شهر با نواحی آن با هفت دروازه صورت می‌گرفت، امروز هم آثار دیوارهای شهر بر کوه آسمایی و شیردروازه شاهد استحکام سابقه آن است. کابل از مره شهری تاریخی و بسیار کهن است که حوادث روزگار را بسیار دیده و چون بر چهارراه تجارتي شرق و شمال و جنوب و غرب واقع شده، اهمیت تجارتي آن خیلی زیاد است. کابل از حیث قدامت با قدیمی‌ترین شهرهای بلخ و بامیان همسری داشته و در کتاب ریگودا، نام «کیسپه» برای کابل استعمال شده است.

شهر کابل قدمتی ۳,۵۰۰ ساله دارد؛ پادشاهان بسیاری سالها روی شهر به خاطر موقعیت استراتژیکی آن که در طول مسیرهای جنوب و مرکز آسیا قرار گرفته جنگ می‌کردند. کابل در طول تاریخ توسط امپراتوری‌های بزرگ زمان خودش حکومت می‌شده است. در حدود ۵ قرن قبل از میلاد مسیح توسط هخامنشیان و بعدها توسط سلوکیان، پادشاهی موریان، کوشانیان، سلسله مغولان، صفویه، غزنویان و غوریان اداره و کنترل می‌شده است. از سال ۱۵۰۴ تا ۱۵۲۶ میلادی، کابل به عنوان مرکز رسمی بابر، سازنده امپراتوری گورکانیان بود. بعد از آن تا سال ۱۷۳۸ زیر سلطنت دهلی بود، که نادر شاه و نیروهای افشاریان به گورکانیان حمله کردند. بعد از مرگ نادرشاه در ۱۷۴۷، شهر به دست احمد شاه درانی افتاد که بسیار سریع آنرا در امپراتوری افغان اضافه کرد. در ۱۷۷۶، تیمورشاه درانی کابل را به پایتخت افغانستان مبدل ساخت. مطابق به تاریخ نویسان، نام سانسکریتی کابل کمبوجه می‌باشد. این نام در نوشته‌هایی باستانی در کوفس و کوفن ذکر شده‌است. در سده هفتم پس از میلاد ژوانزونگ این نام را به عنوان کافو به انگلیسی (Kaofu: بررسی کرده بود و اعلام کرد که این به خاطر لقب یکی از چهار قبیله یوئه‌ژی است که آنها در اوایل مسیحیت در طول کوه‌های هندوکش به سوی دره کابل مهاجرت کرده بودند. این شهر توسط شاهنشاه کوشان، کوچولا کادفیزس در سال ۴۵ میلادی فتح شد و جزو مایملک امپراتوری کوشان تا اواخر سده سومین پس از میلاد محسوب می‌گردید

قدامت تاریخی کابل: دره کابل قدامت ۵,۰۰۰ ساله دارد. کلمه "کابها" به انگلیسی (Kubhā) در حدود ۵,۰۰۰ سال قبل از میلاد مسیح در ریگودا و اوستا یاد شده است که از دریای کابل یاد کرده است. ریگودا این شهر با عنوان شهری ایدنال تحسین می‌کند و تصویری از بهشت در کوه‌های آن مجسم شده است. نظریه‌های دیگری اظهار می‌کنند که این شهر در بین ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ سال قبل از میلاد مسیح تشکیل شده است. جایی که کابل واقع شده‌است، پیش از آن که توسط امپراتوری پارت‌ها، فتح شود بخشی از امپراتوری مادها بوده است. مرجعی به نام "کابورا" وجود دارد که به واسطه فرمانروایان امپراتوری هخامنشی تألیف شده، که بعدها پایه‌ای برای استفاده نام کابورا (Κάβουρα) توسط بطلمیوس شد. آنجا مرکز مزدیسنا بود که بعدها با آیین بودا و آیین هندو همراه شد. اسکندر مقدونی این شهر را بعد از غلبه بر امپراتوری هخامنشیان در ۳۳۰ پیش از میلاد تجسس کرده بود اما هیچ نگارشی از آن ثبت نشده است. این ناحیه پیش از اینکه به دست شاهنشاهی مائوریا بیفتد، قسمتی از امپراتوری سلوکیان محسوب می‌شد. اسکندر اینها را از آریاییها گرفت و زیستگاهی متعلق به خودش ایجاد نمود، اما سلوکوس نیکاتور آنها را به ساندروکوتوس (چاندرآگپتا) در شروط ازدواج مختلف نژادی و ۵۰۰ فیل سپرد.

پادشاهی هیاطله در ۵۶۵ بعد از میلاد: در دومین سده پیش از میلاد دولت یونانی بلخ کابل را از ماوریان گرفته بتصرف خویش درآورد. پس از آن زیردستان آنها امپراتوری هندویونانی شهر را در اواسط سده دوم پیش از میلاد به دست خود گرفتند. باختری‌ها شهر پاروپامیز را نزدیک کابل بنیاد کردند، اما در سده اول پیش از میلاد این شهر به ماوریان افتاد. سیتی‌ها (سکاها) در اواسط دهه اول پیش از میلاد هندویونانی‌ها را از شهر بیرون انداختند اما ۱۰۰ سال بعد با روی کار آمدن شاهنشاهی کوشان شهر را از دست دادند.

از تاریخ یونان چنین برداشت می‌شود که ارتوسپانه یا کابل مرکزی عمده و اصلی در منطقه بوده، که پسان در دوره تسلط یونان، هرات که سکندریه افغان بود جای آن را اشغال کرد که بعدها شهزادگان آن را بار دیگر احیاء کردند. تا آن که در عصر زنبیلک شاه و زنبورک شاه، لشکر عرب بعد از فتح برق آسای ترکیه و ایران به دروازه‌های این شهر کوبی، شاهان و کابلیان برای دفاع، دیوار بزرگی به نام شیردروازه در درازنای کوه آسمایی یا آسه ماهی بنا کردند که حکایت‌های آن تا امروز سینه به سینه حفظ گردیده. تاریخ مصر به وضاحت می‌نویسد که لشکر بزرگ اسلام بعد از فتح نیم جهان در شیردروازه‌های کابلستان به مرتبه بیست و سه بار شکست مطلق دید تا آن که به مرور زمان کابلیان خود به دین اسلام گرویدند.

در اطراف سالهای ۲۳۰ پس از میلاد، کوشانی‌ها توسط شاهنشاهی ساسانی شکست خوردند و به همراه با هم بیعت‌های ساسانی معروف به هندو-ساسانیان تبدیل شدند. در دوران ساسانیان، شهر با نام «کاپول» در خط پهلوی نامیده می‌شد. در ۴۲۰ میلادی هندو-ساسانیان توسط قبیله خیانیان که با نام «کیدار ایتز» نیز شناخته می‌شدند، به بیرون رانده شدند که پس از آن در ۴۶۰ با هیاطله تبدیل شدند. آنجا به بخشی از باقی‌مانده پادشاهی آشینا از کاپیسا که با نام کابل‌شاهان نیز شناخته می‌شود، تبدیل شد. مطابق با تاریخ

الهند اثر ابوریحان بیرونی، کابل توسط شاهزادگانی که از تبار ترک‌ها (عثمانی‌ها) بودند اداره می‌شد که برای ۶۰ نسل ادامه پیدا کرد. ترک‌های کابل و هندوها دیوار بزرگ دفاعی را در اطراف شهر به علت محافظت از مهاجمان آینده ساختند. این دیوار تا به امروز باقی‌مانده و همچنین به عنوان یک ساحه تاریخی شناخته می‌شود. بعد از آن کابل بدست تیمور و حکم داران او بود تا آن‌که دولت تیموری هرات قوت گرفت. بعد از سقوط تیموریان، بابر در این‌جا مستقر گردید و کابل دوباره رونق یافت و تا سال ۹۲۳ پایتخت بود و به تعمیر و آرایش آن پرداخت. بابر به کمک مردم این شهر، هندوستان را فتح کرد و پایتخت خود را از کابل به آگره نقل داد و کابل مرکز ولایت شد. آرامگاه این پادشاه هم در همین شهر است.

وقتی که سلطنت به احمدشاه درانی رسید، وی توجه به کابل نمود. وی در سال ۱۱۴۴ امر احداث یک دیوار بزرگ را در شهر داد. این دیوار در ظرف ۴ ماه آباد گردید. تیمورشاه پس از تنظیم قندهار در سال ۱۱۹۵ ه.ق کابل را پایتخت ساخت و از آن تاریخ تا امروز کابل مرکز و پایتخت افغانستان است.

کابل در درازنای تاریخ، در احساس چکامه‌سرایان، در چشم تمدن، در قلب آسیا، در خاطره‌های اشغال‌گران و در ایمان بسا مردم، شهر باارزش و دارنده ویژگی‌های مقدس بوده‌است. کابل در طول تاریخ بارها زیر تهاجم بیگانه قرار گرفت و به گشت‌های متمادی، ویران و آباد گردید، تا بالاخره در سال ۱۷۷۶ تسلط خاندان درانی در قلمرو افغانستان جاگیر شد و تیمورشاه پسر احمدشاه ابدالی، مرکز امپراتوری خود را از قندهار به کابل انتقال داد که پس از آن کابل تا امروز به صفت خانه مشترک و مرکز یگانگی تمام افغان‌ها پابرجا می‌باشد.

جغرافیای شهر کابل: منطقه کابل عبارت از مجموعه‌ای از وادی‌های سرسبز و شاداب و پر نفوس است که ارتفاع آن از سطح بحر از هزار تا دو هزار گز (۳۳۰۰ تا ۶۵۰۰ فوت) تفاوت می‌کند. شهر کابل در میان این وادی‌های حاصلخیز به عرض ۳۴ درجه و ۳۰ دقیقه شمالی و طول ۶۹ درجه و ۱۸ دقیقه شرقی در دامنه کوه‌های «آسمانی» و «شیردروازه» به ارتفاع شش هزار فوت قرار گرفته است. در میان کوه آسمانی (۶۷۹۰ فوت) و شیردروازه (۷۱۶۶ فوت) شهر کابل شکل مثلثی را گرفته که رأس آن به‌جانب غربی، جایی که دو کوه با هم بسیار نزدیک می‌شوند، قرار دارد. بین دو کوه گذرگاهی است که وادی چهاردهی (نوی کابل) را به کابل قدیم می‌پیوندد و دریای کابل از آن عبور می‌کند. در زمان قدیم اطراف شهر را حصار مستحکمی احاطه می‌کرد که به وسیله هفت دروازه با خارج ارتباط داشت. تماشای این دیوار اهمیت تاریخی شهر را به‌خوبی می‌نمایاند. از قلعه کوه منظره باشکوه و شاداب وادی، با سلسله کوه‌هایی که اطراف آن را احاطه کرده به نظر می‌آید. دریای کابل از میان آن با پیچ و خم جلب توجه می‌کند. شهر کابل که در دو طرف این دریا بنا شده محیطی قریب ۸ میل دارد و چون دو طرف آن محدود می‌شود طبعاً شهر به وسعت خود در طرف شمال و جنوب شرقی دریا افزوده است

«شیرپور» از گران‌ترین مناطق کابل است و امروز بسیاری از مقامات دولتی در آن برای خود خانه ساخته‌اند. همچنین شش درک منطقه ای مرفه نشین و پرازدحام در مرکز شهر کابل است. منطقه «وزیراکبرخان»، از نواحی دیپلماتیک نشین پایتخت و در نزدیکی ارگ ریاست جمهوری افغانستان است. سفارت‌های ناروی، کانادا و تاجیکستان در منطقه وزیراکبرخان واقع شده‌اند. از مناطق پرازدحام شهر کابل می‌توان به مناطق پل خشتی، مرادخانی و «ده افغانان» اشاره کرد که محل توقفگاه وسایط نقلیه شهری است. آرشیف ملی افغانستان در این منطقه واقع شده‌است. «دریاچه قرغه»، «گلبار»، «استالف»، «باغ زنانه»، «پغمان»، «پارک زرنگار» و «باغ وحش کابل» از مناطق تفریحی واقع در حومه کابل است. منطقه پغمان در غرب کابل واقع شده است. چنداوول، مرادخانی، افشار دارالامان، کارته سخی، افشارسیلو، دشت برچی، تیمنی و قلعه شهاده و وزیرآباد از مناطق شیعه نشین این شهر هستند. بلوچ‌های کابل در «قلعه وکیل»، «بی‌بی مهر»، «وزیرآباد» و «پغمان» زندگی می‌کنند و به صورت عموم ساکنان کابل به زبان‌های پشتو و دری صحبت می‌کنند.

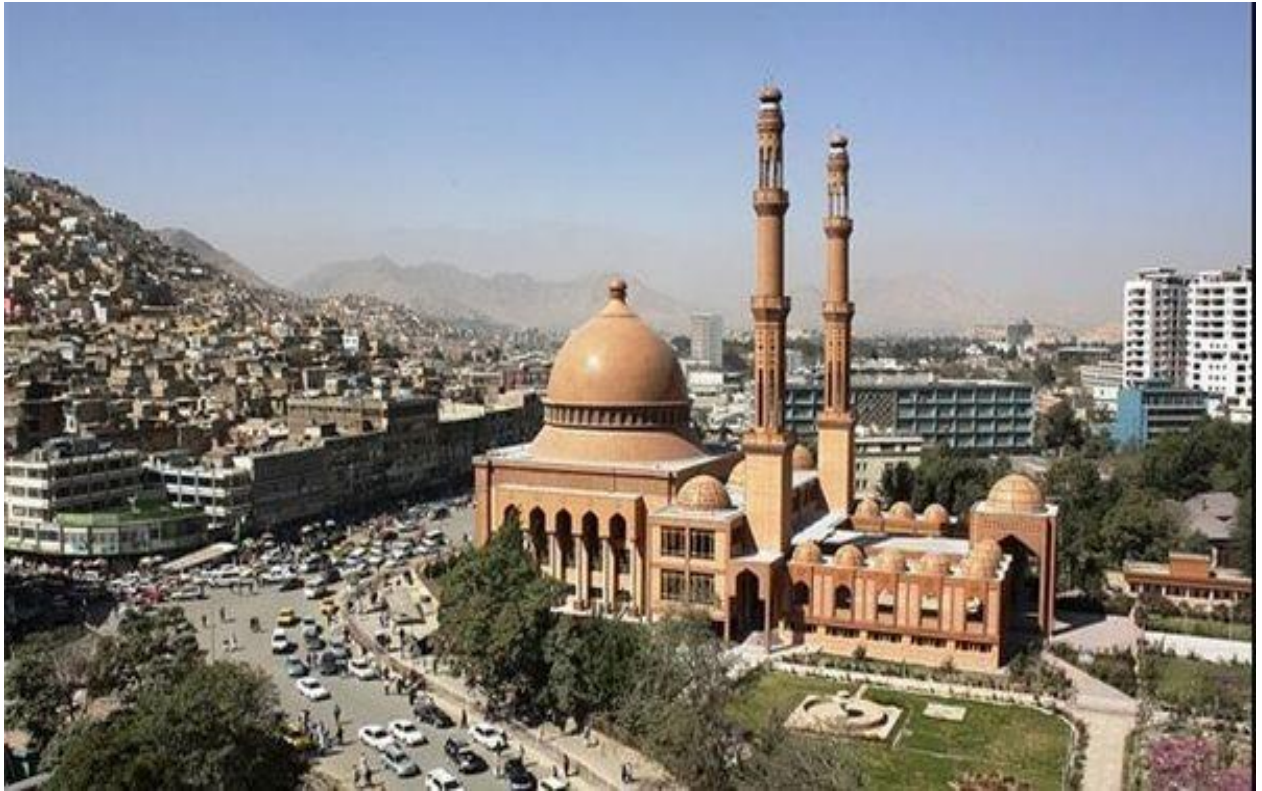

کابل

در

گذرگاه

تاریخ

